ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Արվեստի և սպորտի
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Բարսեղյան Ա. Ա. /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 15

«4» հունիս 2024թ.

ԱՍ/Բ-085 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ»
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ Արվեստի և սպորտի ամբիոն
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը Առկա/հեռակա
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ առկա՝ 5-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ

Դասախոս՝ Մարինե Սիրադեղյան
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե _siradeghyanmarine@gmail.com_

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում ………………………………… 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները ………………………………………… 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները ………………………………………… 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ………………………………… 4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ………………………………………………… 6
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ………………………………………………… 7
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ………………………………… 7
8. Դասավանդման մեթոդներ……………………………………………………… 9
9. Ուսումնառության մեթոդները ………………………………………………… 9
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ………………………………………………………………………… 10
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ………………… 11
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………… 12
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ 12
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ…………………………………………… 14
    12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ……… 16
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում………………… 18
14. Գնահատում…………………………………………………………………… 19
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում………………………………… 19
    14.2. Հարցաշար………………………………………………………………… 20
    14.3. Գնահատման չափանիշներ……………………………………………… 23
15. Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ………………………………………… 24

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

«Մարզական կառույցներ» դասընթացը կարևորվում է մարզական բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում, ներառված է 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ» կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

«Մարզական կառույցներ» առարկայի ***նպատակն է*** ուսանողների ծանոթացնել մարզական կառույցների հիմնական խնդիրներին, հասարակ, պարզ մարզական կառույցներների նախագծման և կառուցման համար ձեռք բերած գիտելիքների և գործնական հմտությունների կիրառմանը: Այսինքն՝ դասընթացի վերջնարդյունքում ուսանողը պետք է կարողանա ինքնուրույն սխեմատիկ պատկերել, նախագծել և անհրաժեշտության դեպքում կառուցել, հասարակ մարզական կառույցներներ՝ առանց մասնագերտ-շինարարների:

2.1Դասընթացի խնդիրներն է նպաստել ազգաբնակչության տաբեր տարիքի և սեռի մարդկանց օրգանիզմի ձևի և ֆունկցիաների համակողմանի զարգացմանը, ուսուցանել կյանքին անհրաժեշտ շարժողական և կիրառական ընդունակություններ, նպաստել օրգանիզմի վերականգնողական գործընթացներին, սովորույթ ձևավորել սպորտով մշտապես զբաղվելու ցանկություններով, հաղորդել գիտելիքներ մարզական կառույցների առկայության, ներգործության օրինաչափությունների վերաբերյալ, մարդկանց մոտ ձևավորել կազմակերպչական, բարոյակամային, գեղագիտական հատկություններ, ուսանողներին ծանոթացնել դպրոցներում, ուսումնական այլ հաստատություններում գործող, ինչպես նաև համաշխարհային և հայրենական մարզական կառույցների նախագծերին և տարածական լուսանկարների հետ, ուղղորդել ստացած գիտելիքները դասընթացների ժամանակ տեսականորեն զարգացնելու և գործնականում կիրառելու ունակություններով:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

«Մարզական կառույցներ» դասընթացին մասնակցելու կարևոր նախապայման է ուսանողների հումանիտար և բնագիտական գիտելիքների, տարածական պատկերացման և գծագրության պարզագույն հմտությունների առկայությունը: Տվյալ դասընթացն ուսումնասիրելուն զուգընթաց ուսանողը պետք է ուսումնասիրի և տիրապետի հետևյալ դասնթացները՝ֆիզիկական դաստիարակության տեսություն և մեթոդիկա, տուրիզմ, առաջին բուժօգնության կազմակերպումը, մանկավարժություն, հոգեբանություն, գծագրություն և գրաֆիկա, մաթեմատիկա, ֆիզիկական կուլտուրայի և սպորտի պատմություն:

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները.

«Մարզական կառույցներ» դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողի ակնկալվող վերջնարդյունքներն են.

- ✓ պատկերացում կազմել մարզական կառույցների տեսակների վերաբերյալ,
- ✓ տիրապետել տեսա-գործնական դասերին մարզական կառույցների ոլորտի վերաբերյալ,
- ✓ տիրապետի մարզական կառույցների պատմությանը և հետագա զարգացմանը,
- ✓ տիրապետի մարզական կառույցների կառուցման փաստաթղթերի հերթականությանը,
- ✓ տիրապետի մարզական կառույցների սխեմաներ գծելուն,
- ✓ տիրապետի ձեռք բերված ստանդարտ և ոչ ստանդարտ մարզական գույքի տեղադրման, ձևափոխման աշխատանքային գործընթացներին,
- ✓ տիրապետի տվյալ կառույցին վերաբերվող սանիտարահիգենիկ նորմաների պարտադիր կատարմանը
- ✓ կարողանա ինքնուրույն գծել կամ կառուցել պարզ, հասարակ մարզական կառույց՝ առանց շինարար-մասնագետների,
- ✓ իր գիտելիքները կիրառի մարզական կառույցի կառուցման կամ վերանորոգման աշխատանքների ժամանակ:

Դասընթացի ուսումնասիրման արդյունքում ուսանողը ձեռք կբերի հետևյալ կոմպետենցիաները.

<u>Ա)Ընդհանրական կոմպետենցիաներ</u>

Գործիքային կոմպետենցիաներ (ԳԿ)՝

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

<u>ԳԿ1</u> վերլուծելու և սինթեզելու ունակություն,
<u>ԳԿ4</u> մասնագիտական ոլորտի գիտելիքների հիմունքներ,
<u>ԳԿ9</u> խնդիրների լուծում,
<u>ԳԿ10</u> որոշումների ընդունում:
Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)՝
<u>ՀԳԿ1</u> գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն,
<u>ՀԳԿ2</u> հետազոտություններ կատարելու ունակություններ,
<u>ՀԳԿ3</u> սովորելու ունակություն,
<u>ՀԳԿ8</u> ինքնուրույն աշխատելու ունակություն,

<u>Բ)Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)</u>
<u>ԱԿ2</u> հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները,
<u>ԱԿ4</u> ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն,
<u>ԱԿ6</u> կիրառել տվյալ առարկային բնորոշ մեթոդները,
<u>ԱԿ11</u> տիրապետեն ինքնուրույն հետազոտության մեթոդներին և կարողանան մեկնաբանել հետազոտության արդյունքները,
<u>ԱԿ14</u> տիրապետեն տվյալ մասնագիտական մակարդակում պահանջվող կոմպետենցիաներին:

5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].

«Մարզական կառույցներ» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել մանկավարժական մասնագիտական, մարզչական գործունեության ընթացքում, մարզադպրոցներում աշխատելու, նաև ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու և ուսումնամարզական, մարզաառողջարանային բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու նպատակով:

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարություն (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	3կրեդիտ/90 ժամ	4 կրեդիտ/120 ժամ

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	14	10
Գործնական աշխատանք	28	-
Սեմինար պարապմունք	-	8
Լաբորատոր աշխատանք	-	-

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

Ինքնուրույն աշխատանք	48	102
Ընդամենը	90	120
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	ստուգարք

7. <u>**Ուսումնական աշխատանքների տեսակները**</u>[4] .
   - **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
   - **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
   - **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

     Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
     - <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
     - <u>**Նախագծերի մեթոդ**</u> – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն

---

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**՝ հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում, պարզ մարզական կառույցների ինքնուրույն պատկերում…

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[6].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1.	Մարզական կառույցների ծագումը, զարգացումը, կառուցումը	2				16
2.	Մարզական կառույցների դասակարգումը, տիպայինությունը	2				16
3.	Մարզական կառույցների փաստաթղթաշրջանառությունը, նախապատրաստական հողային աշխատանքներ	2	2			16
4.	Մարզական կառույցների շինարարությունը, շինանյութեր	2	2			16
5.	Ինժեներական կոմունիկացիաներ, նորմատիվներ	2	2			16
6.	Բարեկարգում, սխեմաներ, անձնագրում		2			16
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		*10*	*8*			*102*

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանում/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		

[6] Նման է օրացուցային պլանին

1.	Николаенко А. В. Спортивные сооружения, М.	1976
2.	Гагина Ю. А. Спортивные сооружения, М.	1976
3.	Спортивные сооружения Методические рекомендации к практическим занятиям. «СЕВЕРО-КАВКАЗСКИЙ ФЕДЕРАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ»	2015
4.	Оздоровительные системы физической культуры, Методические рекомендации, Мискевич Т.В., Старовойтова Т.Е.,	2019.
5.	Страшнов Д. Оформление стадионов и спартижных площадок, М,	1976
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	https://obuchalka.org/20201109126720/funkcionalnie-trenirovki	2020.
2.	https://obuchalka.org/20220206140924/organizaciya-sportivnih-krujkov-v-doshkolnih	2015.
3.	**Հայկական սովետական հանրագիտարան / h.7 էջ 311/**	
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.	https://obuchalka.org/20220815146706/netradicionno-ozdorovitelnie-tehnologi	2018
2.	http://www.thsport.ru/info_docs/poleznie_statji	

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[7]
1.	Մարզական կառույցներ առարկան և խնդիրները: Համառոտ պատմական տեղեկություն մարզական կառույցների մասին: Ծանոթացում մարզական կառույցների նախագծերի և նախահաշիվային փաստաթղթերի հետ:	1.Մ/կ առարկան և խնդիրները: 2. Պատմական տեղեկատվություն: 3.Մ/Կ կառուցմանը ներկայացվող սկզնական պահանջները և օրենսդական փաստաթղթերի հաջորդականությունը:	**2**	ՊԳ 1,2,3, ԼԳ1,2 ՀՏՊ/ ԷԱ2
2.	Ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի մասնակցու-թյունը նախագծման և շինարարական աշխատանքներին: Մարզական կառույցի կառուցվածքը, դասակարգումը:	1.Ընդգծել ֆիզկուլտուրա դասավանդող ուսուցչի մասնագիտական գիտելիքների իմացության կարևորությունը դասապրոցում և դասից դուրս: 2.Ներկայացնել մարզական կառույցներիտարբերությունները ըստ	**2**	ՊԳ 1,2,3,4 ԼԳ1,2,,3 ՀՏՊ/ ԷԱ

[7] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		պահանջների: 3.Ներկայացնել մ/կ դասակարգումըըստ տիպայինության, դասերի, կարգայինության:		
3.	Բաց և ծածկած մարզական կառույցների շինարարական աշխատանքներ: Մարզական կառույցի տեղի ընտրումը և նախապատրաստումը շինարարական աշխատանքներին: Տեղամասի գեղեզիական հանույթի և նշահարման աշխատանքների կատարումը: Դրենաժանային աշխատանքներ:	1.Բաց և ծածկած մարզականկառույցեր հասկացողությունների մեկնաբանում:Ինչպես նաև ձևափոխվող մ/կ տարբերակների վերլուծություն 2. Բաց և ծածկած մարզական կառույցների տարբերությունը և ընդհանությունները ընդծել: 3.Ներկայացնել կառուցների շինարարական աշխատանքներին վերագրվող պրոցեսները՝սկզբից վերջ: 4. Ամառային, ձմեռային, ձևափոխվող բաց և ծածկված մարձական կառույցներ: 5. Տեղադրության, ռելիեֆի, կլիմայական պահանջներին ներկայացվող հիմնահարցեր և դրանց պատասխանները: 6. Ինչ է ուսումնասիրում գեոդեզիան: Տեղամասի գեղեզիական հանույթի և նշահարման աշխատանքների կատարումը: 7. Ինչ է դրենաժը: Դրենաժային աշխատանքները մ/կ շինարարության և շահագործման ժամանակ:	**2**	ՊԳ 1,2,3,4 ԼԳ1,2, ՀՏՊ/ ԷԱ1,2,
4.	Մարզական կառույցի փաստաթղթեր և նախագծեր:	1.ներկայացվող համապատասխան մտքի իրագործման անհրաժեշտ և պարտադիր պայմանների վերլուծություն: 2.Ինչ են և ինչպիսին են լինու մ մ/կ նախագծերը և նախահաշիվները: 3.Համայնքի և ֆեդերացիաների կարևորությունը նախագծման, շինարարության, շահագործման ժամանակ: 4. Մարզական կառույցների	**2**	ՊԳ 1,2,3,4,5 ԼԳ1,2 ՀՏՊ/ ԷԱ1,2

		յուրահատկությունները նախատեսված սահմանափակ կարողություններով մարդկանց համար: 4.Ստանդարտ և ոչ ստանդարտ մարզական գույքեր:		
5.	Բնական և արհեստական շինանյութեր: Մարզական կառույցի բարեկարգման աշխատանքներ:	1.Մ/կ կառուցման և բարեկարգման ժամանկան օգտագործվող բնական և արհեստական շիանյութեր: 2.Բնական շինանյութերի կիրառման կարևորությունըըստ կլիայի: 3.Արտեստական շիննյութերի և կապակցանութերի էկոլոգիապես ճիշտ տեսակների կիրառումը :	**2**	ՊԳ 1,2,3,4,5 ԼԳ1,2 ՀՏՊ/ ԷԱ1,2

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[8]
1.	Մարզական կառույցներ առարկան և խնդիրները: Համառոտ պատմական տեղեկություն մարզական կառույցների մասին:	1.Մարզական կառույցներ առարկան և խնդիրները: 2.Պատմական տեղեկատվություն: 3.Օլիմպիական խաղերի ազդեցությունը կառույցների զարգացման վրա:	2	Բանավոր հարց ու պատասխան	ՊԳ 1,2,3, ԼԳ1,2,3 ՀՏՊ/ ԷԱ2
2.	Ծանոթացում մարզական կառույցների նախագծերի և նախահաշիվային փաստաթղթերի հետ:	1.Մարզական կառույցների կառուցմանը ներկայացվող սկզնական պահանջները և օրենսդական փաստաթղթերի հաջորդականությունը:	2	Բանավոր հարց ու պատասխան	ՊԳ 1,2,3,4 ԼԳ1,2,,3 ՀՏՊ/ ԷԱ

[8] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	Ֆիզկուլտուրայի ուսուցչի մասնակցությունը նախագծման և շինարարական աշխատանքներին: Մարզական կառույցի կառուցվածքը:	1.Ընդգծել ֆիզկուլտուրա դասավանդող ուսուցչի մասնագիտական գիտելիքների իմացության կարևորությունը դասապրոցում և դասից դուրս: 2.Ներկայացնել մարզական կառույցների կառուցվածքի բաժինները: 3.Ներկայացնել մ/կ կառուցվածք ըստ տիպայինության, դասերի, կարգայինության:	2	Բանավոր հարց ու պատասխան	ՊԳ 1,2,3,4 ԼԳ1,2,3 ՀՏՊ/ ԷԱ1,2,
4.	Մարզական կառույցի դասակարգումը:	1.Ներկայացնել մարզական կառույցների տարբերությունները ըստ պահանջների: 2.Ներկայացնել մ/կ դասակարգումը ըստ տիպայինության, դասերի, կարգայինության:	2	Բանավոր հարց ու պատասխան	ՊԳ 1,2,3,4,5 ԼԳ1,2 ՀՏՊ/ ԷԱ1,2

12.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[9]
1.	Հրազդան մարզադաշտի նախագծման և կառուցման աշխատանքներ	1.Կառուցման առիթը, նպատակը տարեթիվը: 2.Նպատակաիրն կիրառությունը: 3.Արդի վիճակը:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՊԳ 1,2,3,4,5 ԼԳ1,2 ՀՏՊ/ ԷԱ1,2
2.	**Մարզահամերգային համալիրի նախագծման և կառուցման աշխատանքներ**	1.Կառուցման առիթը, նպատակը տարեթիվը: 2.Նպատակաիրն կիրառությունը: 3.Արդի վիճակը:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՊԳ 1,2,3,4,5

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	**Ծաղկաձորի սպորտային համալիր**	1.Կառուցման առիթը, նպատակը տարեթիվը: 2.Նպատակաիրն կիրառությունը: 3.Արդի վիճակը:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ԼԳ1,2
4.	Վանաձորի մարզական կառույցները	1.Կառուցման առիթը, նպատակը տարեթվերը: 2.Նպատակաիրն կիրառությունը: 3.Արդի վիճակը:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՀՏՊ/ ԷԱ1,2
5.	Համառոտ պատմական տեղեկությունների մարզական կառույցների մասին	1.Պատմական ակնարկ: 2.Քիրստոնեության ընդունման ազդեցությունը: 3.Օլիմպիական խաղերի տարեգրություն	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՊԳ 1,2,3,4,5
6.	Մարզական կառույցների տեղի ընտրությունը, կլիմայի ազդեցությունը, նախապատրաստական աշխատանքներ	1.Մարզական կառույցների կառուցման նպատակը / ամառային, ձմեռային, խառը/: 2.Տեղադրությունը և կլիմայի ազդեցությունը: 3.Փաստաթղթային և հողային նախապատրաստական աշխատանքներ:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ԼԳ1,2
7.	Բաց մարզական կառույցներ և բաց մարզական կառույցների նախագծումը	1.Բաց մարզական կառույցներ, դրանց նախագծման աշխատանքների կարևորությունը և անհրաժեշտությունը: 2.Բաց և ծածկված մարզական կառույցների նմանություններն ու տարբերությունները:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՀՏՊ/ ԷԱ1,2
	Ծածկած մ/կ և դրանց նախագծումը	1.Ծածկված մարզական կառույցներ, դրանց նախագծման աշխատանքների կարևորությունը և անհրաժեշտությունը: 2. Ամառային և ձմեռային մարզաձևերի կառույցներ:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՊԳ 1,2,3,4,5
8.	Մ/կ տեղի ընտրությունը, նախապատրաստական աշխատանքներ Մ/կ տեխնիկական փաստաթղթեր և նախագծեր	1. Մարզականկառույցի տեղի ընտրությունը համայնքի ներսում կամ համայնքից դուրս: 2.Նաշապատրաստական աշխատանքների վարումը: 3.Համապատասխան փաստաթղթերի՝ ըստ հաձորդականության, հավաքումը:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ԼԳ1,2

9.	Բնական և արհեստական շինանյութեր ։ Մ/կ բարեկարգման աշխատանքներ:	1. Կիրառվող շիննյութերը: 2.Նախագծերի հաշվարկում, տեղայինացում, կապում տեղանքին: 3.Կառույցին կից կատարվող բարեկարգման աշխատանքներ, հաջորդականություն, ճանապարհային կամ այլ տարասպորտային ուղիների կառուցում կամ վերակառուցում:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՀՏՊ/ ԷԱ1,2
10.	Մ/կ շինարարության համար տեղանքի հարթեցման, նշահարման և դրենաժային աշխատանքներ Ջրամատակարարման, ջրահեռացման, էլեկտրամատակարարման, ջեռուցման, սվաղային աշխատանքներ	1. Տեղադրության, ռելիեֆի, կլիմայական պահանջներին ներկայացվող հիմնահարցեր և դրանց պատասխանները: 2. Տեղամասի գեդեզիական հանույթի և նշահարման աշխատանքների կատարումը: 3. Դրենաժային աշխատանքները մ/կ շինարարության և շահագործման ժամանակ: 4. Կոմունիկայիաների առանձին նկարագրություններ:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՊԳ 1,2,3,4,5
11.	Մարզական կառույցների յուրահատկությունները նախատեսված սահմանափակ կարողություններով մարդկանց համար:Ստանդարտ և ոչ ստանդարտ մարզական գույքեր:	1. Թեքահարթակների, վերելակների կառուցում: 2.Հանդերձարանների, օժանդակ և հանդիսատեսի համար նախատեսվող կառույցների առկայություն, հարմարեցում; 3.Գույքի ձեռքբերում և վերանորոգում:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ԼԳ1,2
12.	Ամառային, ձմեռային, ձևափոխվող բաց և ծածկված մարզական կառույցներ	1. Մարզադաշտերի, լողավազանների, դահուկային տրասաների, ջրային մարզախաղերի և այլ մարզաձևերի համար կառուցվող մարզական կառույցների կառուցում, վերակառուցում, վերանորոգում և շահագործում:	գրավոր	գրավոր	գրավոր	ՀՏՊ/ ԷԱ1,2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[10]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան	Համակարգիչ, պրոյեկտր, գրատախտակ
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[10] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[11]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է ստուգարքով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում

---

[11]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 1 ստուգման և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[12]

14.3. Գնահատման չափանիշները

- Գործնական աշխատանքները գնահատվում են անգամ ՝ 20 միավոր:
- Ինքնուրույն աշխատանքները հանձնարարվում են 2 հատ և գնահատվում են յուրաքանչյուրը մինչև 10 միավոր:

[12] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 011401.00.6 ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 011401.09.6 - «Ֆիզիկական դաստիարակություն և սպորտային մարզումներ»

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Մանկավարժության բակալավր

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Հեռակա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	**ԱՍ/Բ-085 ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՅՑՆԵՐ**			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	3կրեդիտ			
ՈւսումնառությանՆ տարի / կիսամյակ	5-րդ տարի,2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	18	Դասախոսություն	10
			Սեմինար	8
			Լաբորատոր աշխատանք	
			Գործնական աշխատանք	
	Ինքնուրույն	102		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	ստուգարք			
Դասընթացի նպատակը	Ուսանողների ծանոթացնել մարզական կառույցների հիմնական խնդիրներին, հասարակ, պարզ մարզական կառույցներների նախագծման և կառուցման համար ձեռք բերած գիտելիքների և գործնական հմտությունների կիրառմանը:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. ✓ պատկերացում կազմել մարզական կառույցների տեսակների վերաբերյալ, ✓ տիրապետել տեսա-գործնական դասերին մարզական կառույցների ոլորտի վերաբերյալ, ✓ տիրապետի մարզական կառույցների պատմությանը և հետագա զարգացմանը, ✓ տիրապետի մարզական կառույցների կառուցման փաստաթղթերի հերթականությանը, ✓ տիրապետի մարզական կառույցների սխեմաներ գծելուն, ✓ տիրապետի ձեռք բերված ստանդարտ և ոչ ստանդարտ մարզական գույքի տեղադրման, ձևափոխման			

	աշխատանքային գործընթացներին, ✓ տիրապետի տվյալ կառույցին վերաբերվող սանիտարահիգենիկ նորմաների պարտադիր կատարմանը ✓ կարողանա ինքնուրույն գծել կամ կառուցել պարզ, հասարակ մարզական կառույց՝ առանց շինարար-մասնագետների, ✓ իր գիտելիքները կիրառի մարզական կառույցի կառուցման կամ վերանորոգման աշխատանքների ժամանակ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 -Մարզական կառույցների ծագումը, զարգացումը, կառուցումը, Թեմա 2- Մարզական կառույցների դասակարգումը, տիպայինությունը, Թեմա 3- Մարզական կառույցների փաստաթղթաշրջանառությունը, նախապատրաստական հողային աշխատանքներ Թեմա 4- Մարզական կառույցների շինարարությունը, շիննյութեր Թեմա 5- Ինժեներական կոմունիկացնիաներ, նորմատիվներ Թեմա 6 -Բարեկարգում, սխեմաներ, անձնագրում
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման մեթոդները և չափանիշները. ▪ ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր, ▪ գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր, ▪ դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր, ▪ ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

Ուսումնառության արդյունքների գնահատման 100-միավորանոց սանդղակ

Գնահատականը ըստ 5 բալանոց համակարգի	Գնահատական ը ըստ 100 բալանոց համակարգի	Գնահատական ը ըստ ECTS համակարգի
«Գերազանց» (5)	96-100	A^+
«Գերազանց» (5)	91-95	A
«Գերազանց» (5)	86-90	A^-
«Լավ» (4)	81-85	B^+
«Լավ» (4)	76-80	B
«Լավ» (4)	71-75	B^-
«Բավարար» (3)	67-70	C^+
«Բավարար» (3)	62-66	C
«Բավարար» (3)	58-61	C^-
«Անբավարար»	0-57	D
«Ստուգված»	58-100	S
«Չստուգված»	0-57	U

Գրականություն	Պարտադիր- ՊԳ 1,2,3,4,5 Լրացուցիչ- ԼԳ1,2,3